

**PRENUMERATA MIESIĘCZNA:**

Za 1 wyd. „Poranna” lub „Wiecz.” 62 M  
 Z dostawą w miejscu 66 M  
 Z przesyłką pocztową 68 M  
 Za 2 wyd. „Poranna” i „Wiecz.” 124 M  
 Z dwurazową dostawą  
 w miejscu . . . 132 M  
 Z przesyłką pocztową 136 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁTEM

CENA NUMERU POJEDYNCZEGO

3 Mk.

**GAZETA****PORANNA**

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano i o godz. 1 popoł. („Gazeta Wieczorna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokoła 4/1 Rękołpów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-miej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15

Nr. 5460.

Lwów, czwartek 30 września 1920

Rok XI

**Polska pójdzie w ustępstwach do ostatecznych granic!****Przew. Dąbski usuwa sprawę Galicyi wsch. z porządku obrad!****Trocki przygotowuje armię i zapowiada marsz na Warszawę!****Chomsk, Drohiczyn, Janowo, Korzec, Płoskirów, Starokonstantynów odzyskane!****Komunikat Sztabu generalnego.**

Warszawa, 28. września.

Na północy osłagnęły wojska nasze częściowo

na Szczary. W rejonie Grodna pościg za cofającym się nieprzyjacielem trwa w dalszym ciągu. Oddziały nasze postępując w kierunku na Pińsk zajęły Chomsk, Drohiczyn i Janowo, gdzie wzięły do niewoli sztaby 55 i 57 dywizji piechoty sowieckiej i zdobyły 6 karabinów maszynowych, 150 wagonów z lokomotywą.

Na wschód od Równego odrzucił nasz korpus jazdy jazdę nieprzyjacielską na prawy brzeg Ho-

rynia, zajął Korzec i zdobył 6 dział i 16 karabinów maszynowych.

W walkach pod Zaslawiem nasza pierwsza brygada jazdy wzięła 2000 jeńców, 32 karabinów maszynowych i 3 działa.

Wojska ukraińskie, działające na wschód od Zbrucza zajęły z naszą pomocą Płoskirów i Starokonstantynów, biorąc 2800 jeńców, 4 pociągi pancerne, liczne taborzy i wiele materiału technicznego.

Naczelne Dowództwo W. P.

Sztab Generalny.

WRANGEL ZBLIŻA SIĘ DO BERDJAŃSKA.

Lyon, 28. września.

(PAT). (Radio). Armia Wrangla po zajęciu

Aleksandrowska pobila wojska czerwone kolo Iwanówki i obecnie zbliża się do Berdjańska.

**Chcą pokoju czy przygotowują wojnę?****Dwulicowa gra sowietów czy rozłam wewnętrzny?****Polska pójdzie w ustępstwach do ostatecznych granic.**

Oświadczył to p. Trąpczyński korespondentowi „Az Es”.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Warszawski korespondent dziennika „Az Es” miał wywiad z marszałkiem Trąpczyńskim. Z wywiadu tego zasługuje na uwagę następujący ustęp: W Rydze

Polska zdecydowana jest pójść w ustępstwach dla sprawy pokoju do ostatecznych granic. Ilość kryterium rozgraniczenia spornych obsza-

rów, marszałek uznał przynależność religijną danego obszaru, z wyjątkiem skrawka ziemi nad Prypecią, który jest Polsce potrzebny do poprawienia granicy wschodniej. Na pytanie, czy Ukraina prowadzić będzie dalej wojnę na własną rękę, odpowiedział Trąpczyński: Ukraińcy uczynią to chyba na własną odpowiedzialność, w porozumieniu z Wrangiem.

**Sprawa Galicyi wsch. przekracza zakres rokowań konf. ryskiej.**

Odpowiedź p. Dąbskiego na deklarację rosyjską.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Według otrzymanej wiadomości z Rygi

p. Dąbski odczytał

na ostatnim posiedzeniu konferencji pokojowej deklarację delegacji polskiej stanowiącą

odpowiedź na ostatnią deklarację rosyjską. Wedle tego ostatnia deklaracja rosyjska obejmuje sprawy:

przekraczające zakres rokowań konferencji jak np. sprawa Galicyi wschodniej,

przyczem część pierwsza zawiera niejako streszczenie poglądów teoretycznych rządu sowieckiego na niektóre sprawy, jak np. na sprawę niepodległości, która w zrozumieniu rządu sowieckiego równa się tylko samorządowi, połączenemu z dyktaturą jednej partii. Poza tem w deklaracji sowieckiej figuruje pytanie, kto spowodował wojnę. Odpowiedź na nie dałaby

temat do dyskusji teoretycznych, co byłoby zupełnie zbędną stratą czasu.

Zdaniem delegacji polskiej celem konferencji nie może być dyskusja teoretyczna, lecz położenie kresu wojnie. Na różnicę poglądów del. polskiej i sowieckiej poświęcono dość czasu w obradach mińskich, niema przeto powodu dyskutować obecnie na temat, do którego może wypaść powrócić w przyszłości.

Druga część deklaracji sowieckiej zawiera zasady praktyczne i konkretne,

należy je zatem poddać pod obrady specjalnych komisji. Delegacja polska jeszcze raz zaznacza, że pragnie położyć kres rozlewowi krwi, zwraca jednak uwagę del. rosyjskiej, że

prezentowane przez nią terminu 10-dniowego na odpowiedź polską, posiada charakter ultimatywny,

co bynajmniej nie ułatwi i nie przyspieszy pracy pokojowej.

W odpowiedzi na to Joffe oświadczył,

że pragnął pierwszy zabrać głos na posiedzeniu, lecz zmieniono porządek dzienny. Następnie Joffe imieniem del. sowieckiej wyraził zgodę na wszystkie punkty zawarte w deklaracji polskiej, odczytanej na posiedzeniu 7-mem, proponując równocześnie zmianę punktu 8. w tym sensie, aby punkt 8-my, dotyczący amnestyi rozszerzono tak,

aby amnestya dotyczyła również obywateli własnych,

a więc czy to Polaków oskarżonych o przestępstwa przeciwko Polsce, czy też Rosjan przeciwko Rosji. Zdaniem Joffego należałoby również roz-

szerzyć punkt 10 przez stwórczenie konwencji konsularnej i transytowej. Poza tem Joffe stwierdził, że

nie otrzymał odpowiedzi na deklarację swą złożoną na posiedzeniu 7-mem.

W dzisiejszem oświadczeniu Dąbskiego widzi Joffe jedyną realną propozycję, a mianowicie propozycję utworzenia poszczególnych komisji. Propozycję tę należy zrealizować.

Po przemówieniu Joffego zabrał

ponownie głos Dąbski i

zaznaczył, że porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został ułożony przez sekretarzy obu stron, którzy postanowili oddać I. głos tej delegacji, której członek będzie przewodniczył obradom. Następnie Dąbski zaproponował

utworzenia 4 komisji,

mianowicie głównej, terytorjalnej, prawnej i ekonomicznej. Joffe zauważył, że należałoby przede wszystkim utworzyć komisję zawieszenia broni, a następnie zorganizować w razie potrzeby. Po krótkiej dyskusji nad tą sprawą przekazano ją

do porozumienia ię przewodniczących obu delegacji.

#### PRZEDMIOT OBRAD PONIEDZIAŁKOWYCH.

Ryga, 28 września.

(PAT.) Lotewskie Biuro prasowe podaje: Zwłoki Poliwanowa, rzeczoznawcy rosyjskiej delegacji, pokoj. i b. ministra wojny, zostały przewiezione do Moskwy. W związku z tem, posiedzenie konferencji pokojowej odłożono do poniedziałku. Tematem tej konferencji będzie odpowiedź rosyjska na deklarację polską, oraz odpowiedź polska na nowe warunki bolszewickie, jakoteż ratyfikacja międzybrosnych komisji, które w poniedziałek mają rozpocząć swe prace.

#### POKOJOWE POROZUMIENIE LEPSZE OD ROZBROJENIA.

Ryga, 28 września.

(PAT.) W rozmowie z przedstawicielami prasy francuskiej oświadczył przewodniczący polskiej delegacji pokoj. ponownie z wielkim naciskiem, że sprawa rozbrojenia jako gwarancja pokoju stanie się dla Polski aktualna o ile obie strony zapragną tego równocześnie i szczerze. Lepszą jednak gwarancją uniknięcia wojny w przyszłości jest pokojowe porozumienie, które jest głównym celem polskiej del. pokojowej. Dlatego też Polska przywiązuje mniejszą wagę do kwestyi rozbrojenia, niż do usunięcia przyczyn wojny. Zresztą Rząd polski będzie się starał po zawarciu pokoju z powodów gospodarczych zmniejszyć siłę liczebną swojej armii.

#### OPINIA JOFFEGO O DELEGACJI POLSKIEJ.

Ryga, 28 września.

(PAT.) Przewodniczący rosyjskiej delegacji pokojowej Joffe w rozmowie z dziennikarzami oświadczył, że stanowisko polskiego prez. delegacji pokojowej Dąbskiego wywarło na nim bardzo sympatyczne wrażenie. Wskazał też że skład delegacji pokojowej od wyjazdu z Mińska nie uległ żadnym zmianom, mimo, że położenie międzynarod. Polski znacznie się poprawiło, co jest najlepszym dowodem, że Polska pragnie istotnie pokoju.

#### ROZKAZ TROCKIEGO DO ARMII CZERWONEJ.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Trocki ogłosił do armii czerwonej następujący rozkaz: Wszelchrosyjski Centr. komitet wykonawczy sow. postanowił 23 bm. wystąpić do Rządu polskiego z propozycją zawarcia w terminie 10-dniowym zawieszenia broni oraz podpisania zasadniczych warunków pokojowych. Pragnąc jaknajskorzej położyć kres działaniom nieprzyjacielskim komitet gotów jest uczynić znaczne ustępstwa na rzecz Polski. Dowódcy oraz komisarze polityczni na froncie winni wytłumaczyć żołnierzom frontowym i tyłowym znaczenie ustępstw, które rząd sowiecki proponuje polskiemu państwu celem zaprzestania ponownego rozlewu krwi.

## Sowieci tworzą nową armię pod wodzą Trockiego!

Naręń, 28. września.

(PAT.) (Radio). Wedle wiadomości z Helsingforsu, przedsięwziął rząd rosyjski utworzenie no-

wej armii rosyjskiej pod naczelnem dowództwem Trockiego.

## Trocki zapowiada marsz na Warszawę!

Helsingfors, 28. września.

(PAT.) (Tel. Comp.) „Izwestija“ ogłasza odezwę Trockiego, wzywającą do dalszej walki przeciwko Polsce. Trocki oświadcza, że Polska

nie chce pokoju i że trzeba będzie przygotować się do kampanji zimowej. Odezwa kończy się słowami: Dyplomacya idzie do Rygi, a armie nasze marszerują do Warszawy.

#### EWENTUALNA OFENZYWA POLSKA NA TERYTORIUM ROSYI SPOTKA SIĘ Z ODPOREM.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) „Prawda“ sowiecka przestrzega Rząd polski, aby nowych warunków sowieckich nie uważał za objaw słabości i aby się nie dał Anglii i Francji nakłonić do nowej kampanji zimowej. Ewentualna ofenzywa polska na obszarze rosyjskim spotka się z bezwzględnyim oporem robotników rosyjskich.

polońskich Leszczyński oświadczył, że Rosya jest źródłem niewyczerpanych sił, to też bynajmniej nie jest zmuszona do zawierania pokoju. Rząd sowiecki chce dać możliwość ludowi rosyjskiemu z dobrodziejstw pokoju i dlatego dąży do jego zawarcia, zwłaszcza, że rewolucya wkroczyła już w okres tolerancyjny.

#### OLBRZYMA KONTRYBUCYA NAŁOŻONA NA KIJÓW.

Warszawa, 28. września.

(Telef.) (m) Na Kijów została nałożona kontrybucya pół miliarda karbowaniców. Kontrybucyę mają także płacić robotnicy, którzy porzucili prace i zajęli się spekulacją.

#### REWOLUCYA ROSYI. WKROCZYŁA W OKRES TOLERANCYI ?

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Komisarz sowiecki dla spraw

## Bolszewicy przywlekli do Polski zarazę na bydło?

„Księgosusz“ grozi wyniszczeniem naszego bydłostanu.

Warszawa, 29. września.

(Telef.) (x) W Białostockiem szerzy się w straszliwy sposób zaraza bydła rogatego, t. zw. „księgosusz“. Bydło nasze jest mało odporne na tę zarazę, przywleczoną przez bolszewików. W Białostockiem zaraza objęła 90 proc. bydła. Istnieje

obawa, że zaraza rozszerzy się po całej Polsce, tem więcej, że zwalczanie jej jest bardzo utrudnione z powodu braku weterynarzy. Ministerstwo rolnictwa liczy na pomoc zagranicy w walce z tą epidemią, tak groźną dla naszego rolnictwa.

## Delegacja polska zjechała do Suwałk.

Rokowania polsko-litewskie zostają wznowione!

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Przyjechała z Warszawy do Suwałk delegacja polska, złożona z przedstawiciela ministerstwa spraw zagr. p. Łukaszewicza, jego

sekretarza Szeptyckiego i deleg. Nacz. Dowództwa ppulk. Mackiewicz. Delegacja ma odnowić rokowania polsko-litewskie w Suwałkach.

#### ODEZWA RZĄDU LIT. DO NARODU.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Litewska Ag. Teleg. donosi: Na nadzwyczajnem posiedzeniu zgromadzenia narodu litewskiego w sprawie układu polsko-litew. uchwalono wydać odezwę do ludności Litwy. — Odezwa ta zawiera zapewnienie że Litwini walczyć do ostatniej kropli krwi, gotowi są choćby toporami i siekierami wypędzić najeźdźce polskiego z ziem litewskich. W odezwie tej powiedziane jest także, że Polacy zajęli Ejsyszki na wschód od Oran.

sobną depezę z wyrażeniem zdziwienia, że do wiedział się dopiero via Londyn o ultimatum polskiem pod adresem Litwy z 23 bm. Nadto w telegramie Bourgeois oznajmia, że zwrócił się do rządu litewskiego z prośbą o zarządzenie ewakuacji wszystkich terenów litewskich przez wojska sowieckie. Ponadto zwraca się Bourgeois do Rządu polskiego z prośbą o pozostawienie Litwie potrzebnego czasu do wykonania tych zarządzeń. — Wreszcie wyraża Bourgeois przekonanie, że w interesie Polski leży utrzymanie przyjaznych stosunków z Litwą.

#### PREZYDENT LIGI NARODÓW DO RZĄDÓW POLSKIEGO I LITEWSKIEGO.

Paryż, 29 września.

(PAT.) Havas. Bourgeois, prez. Rady Ligi Narodów wystosował do Rządu litewskiego telegram z oznajmieniem, że w najbliższym czasie zostanie wyznaczona komisja kontrolna, na której wybór zgodziły się Litwa i Polska. Równocześnie wysłał Bourgeois w tej sprawie drugi telegram i do Rządu polskiego, do którego wystosował o-

#### OŻYWIONA WYMIANA ZDAŃ W SPRAWIE LITEWSKIEJ.

Warszawa, 29 września.

(PAT.) Jak podaje „Kuryer warszawski“ w kołach politycznych mówią o ożywionej wymianie zdań między rządami polskim, amerykańskim w sprawie litewskiej. W związku z tem pozostaje prawdopodobnie wyjazd Purckisa do Berlina, skąd litewski minister S. Z. wyjedzie do Paryża.

#### NASI LOTNICY POSTRACHEM BOLSZEVIKÓW

(Telef.) (x) Pismo dla żołnierzy „Front“ ogłasza wywiad z ppulk. Serednickim na temat naszej służby powietrznej w armii. O lotnikach naszych mówi Serednicki z wielkimi pochwałami, lecz twierdzi, że jest u nich nadmiar brawury, co zbyt często doprowadza do wypadków. Niedawno na froncie przejęto rozkaz Budiennego, w któ-

rym Budienny zakazał Trockiego o przystanie lotników bolszewickich, celem przeciwdziałania panicznemu, jaką szerzą polskie aeroplany. W ciągu dwóch ataków 100 zabitych. Kadra bolszewicka jest bardzo marna. W wielu wypadkach lotnicy nieprzyjacielscy dobrowolnie poddali się wraz z aparatami polskiemu oddziałom.

## U fortów Grodna.

(Od naszego specjalnego korespondenta wojennego frontu północnego).

Miejsce postoju głównej kwatery, 25. września.

### II.

#### U generała Galicy.

Nie zważając, że przeszkadzamy w pracy, dziennikarskim zwyczajem wtargnęliśmy do pokoju generała, oznajmiając mu cel naszej wizyty.

Mając w sobie jakąś niezwykłą, chwytającą za serce rubaszną serdeczność ludzi, za pan brat ze śmiercią żyjących, a gen. Galica widocznie musi się z tą „lala“ znać dobrze, gdyż tajemnicę tego podbijania sobie ludzi bez najmniejszego ze swej strony wysiłku posiadał w zupełności. Wielki, z otwartą, opaloną twarzą frontowca i takimże obojętnym gen. Galica zakochany w swych dzieciach podhalańskich, których to formacji jest organizatorem, najlepszym dowódcą i ojcem zarazem, opowiada nam o swych „strzelcach z piórkami“, obdarzonych znakiem swastyki, z serdecznym umiłowaniem. Bo też warta jest tego dywizja, która z poza Kijowa zrobiwszy

700 km. pieszego odwrotu bosą i bez mundurów, ani razu nie cofnęła się bez wyraźnego rozkazu z góry

na nawet otrzymawszy taki, wykonywała go dopiero wtedy, gdy spramem na „pożegnanie nieprzyjaciela“, i wzięciem jeńców dowiodła, że coła się tak sobie, ot z góralskiej fantazyi. Te zakopiańskie „górale“ w ogólnym odwrocie, gdy potęga nieprzyjaciela zdawała się nie mieć już granic, nie bacząc na możliwość stracenia kontaktu z resztą armii, dwukrotnie odbijały Brześć Litewski, cofając się potem z miną czupurna, jakby szli na paradę.

W ten sposób doszli do Firlejowa nad Dnieprem, gdzie w ogólnej ofensywie w dniu 16. sierpnia sforsowali pod Kockiem Bug, biorąc Łuki, Siedlce, Suraz, Breśk, Białystok. W krwawej walce pod Gródkiem rozbili Trockiemu dwie wyborowe brygady, umożliwiając w ten sposób przegrupowanie się naszej armii.

Wiele do tej dzielności żołnierza — stwierdza gen. Galica — przyczynia się to, że jest on w dywizji mającej już swoją tradycję bojową. Dlatego też bronimy się wszelkimi siłami przed oznaczaniem nas jedynie zimną porządkową cyfrą „Strzelcy podhalańscy“ to nie piechota zwykła, lecz specjalnie i do specjalnych zadań przeznaczona i wyszkolona formacja, podobna do takich „Alpenjägerów“ i innych tego rodzaju wojsk we wszystkich armiach. Zatem nie — broni Boże — dla jakiegoś separatyzmu dzielnicowego. lecz dla zachowania tej indywidualności, która w takich jednostkach bojowych tak bardzo dodatnio i sugestywnie działa na żołnierza, zachowujemy naszą nazwę.

Prosimy o wyjaśnienie nam sytuacji obecnej. Na rozłożonej przed sobą szczegółowej mapie wykreśliła nam gen. Galica linię wojsk swoich i przeciwnika. Oddziały dywizji podhalańskiej biją się teraz równocześnie w dwóch miejscach: na północ atakują zewnętrzne forty, chwilejającego się już Grodna, szczególnie dyabełnie silny fort czwarty, a na wschód wkraczają właśnie do Indury, gdzie toczy się zacięta bitwa.

O ogólnej sytuacji wyraża się gen. Galica optymistycznie z niezachwianą wiarą w doskonałość planu Naczelnego Wodza. Przy sposobności rzuca zdanie, które wprawdzie zdarzało mi się już parokrotnie słyszeć, ale które pochodząc z ust tak autorytatywnych, ma swe doniosłe znaczenie:

— Nie jestem Piłsudczykiem, nie należałem do pierwszej brygady, nie mogę więc być posadzoną stronniczością, a oświadczam panom, że półście na Kijów było — świadomie czy nieświadomie — przesądkiem genialnym, które nietylko nas, ale i całą Europę ocaliło.

Jeśli nie od zagłady, to od przewrotu, z którego przez pół wieku byłaby się nie podniosła. Wszyscy стратеги przyświadczają dziś, że tylko dzięki temu, żeśmy nie dali dokończyć Rosji przygotowań, już dawno i na wielką skalę zaczętych, ocalałoby. Bolszewia byłaby nas zgłodziła i przebrała na nas, by zburzyć cały ustroj europejski; gdy

byśmy się byli dali usnąć pozorom ich chęci do pokoju.

Na zapytanie o aktywność przeciwnika oświadcza gen. Galica, że pomimo zniszczenia przez naszą ofensywę ogromnej części artylerii bolszewickiej, duch w pułkach komunistycznych wciąż się trzyma.

**Bolszewicy stawiają obecnie opór większy, niż pod Warszawą,**

dowodzą to, że mają bardzo dobrych i na wszystko zdecydowanych oficerów, zapewne niemieckich. Wczoraj naprzykład dwukrotnie atakowali wieś K., z której rano ich wyrzuciliśmy, a szli z takim impetem, że dzień ten przypominał epizody z włoskiej ofensywy. To też straty w ostatnich dniach są niestety, bardzo wielkie.

**W ciągu dwóch dni pochowaliśmy czterech oficerów i 27 żołnierzy.**

W walkach o Odelsk i Indurę padł kpt. Świętecki, dowódca I batalionu i ppor. Karaś, dowódca III. komp. tegoż pułku. Ranni zostali ppor. Raszko i ppor. Wołtanowicz, w walkach o Bielany-Zespilone został zabity adiutant ppor. Lehr, a pod Kuźnicą zginął kpt. Kwapniewski, został ciężko ranny pchor. Skalski i leż ppor. Kleman.

Poznajemy jeszcze szefa sztabu dywizyjny maj. Kawińskiego, o którego nieprzeciętnych zdolnościach strategicznych słyszymy od rana z wielu stron i kapitaną Wegnera, szefa sztabu operacyjnego, poczem zjadłszy w menaży oficerskiej obiad, jedziemy w dalszą drogę. Jeszcze około 20 km. dzieł nas od celu podróży: linii bojowej. Przebywamy ją w niesłychanym pedzie, nie spotykając po drodze innych przeszkód, prócz okropnie zeszpeconego pociskiem armatnim, na pół zwięzionego trupa końskiego, który zalega w poprzek drogi. Padł zapewne przed kilkunastu godzinami, jak tego dowodzi to, że nie zatrzyma jeszcze powietrza.

Przejeżdżając przez Kuźnice, atakujemy jakiegoś porucznika, który jest tak uprzejmy, że ofiarowuje się ciceronować nam na dalszą drogę. Dowódca kompanii saperkiej por. Unger — tak się nazywa nasz nowy towarzysz — objaśnia nas o położeniu. Jesteśmy na głównym trakcie, idącym wprost do Grodna. Wczoraj tu toczyły się zacięte walki. Dziś już idylliczny spokój — odparto bolszewików o całej 5 km. Jeszcze spotykamy po drodze jedace w tę samą drogę auto dowódcy pułku Wróblewskiego, z którym zawieramy znajomość i znowu kontynuujemy naszą podróż. Doskonale już słysząc armaty, gdy na jakimś skądzie zgromadzeni oficerowie i żołnierze dają nam znać, że iechać dalej nie wolno.

#### Walka o Grodno.

Odrzućmy. Droga prosta, jak na obrazku, płynie przed nami aż pod sam horyzont, gdzie widać gołym okiem — Grodno, oddalone od nas o 14 km. Jesteśmy na tej samej wysokości, co i to miasto, a oddziela nas odeń jedynie dolina Niemna, gdzie właśnie toczy się walka. Rzecz jasna, że dalsza podróż to proste szaleństwo, gdyż stajemy się wyborynym celem. Wysiadamy więc, by stąd obserwować, co i jak się da. Nietety, nie wiele tego. Tylko na widnokręgu słup dymu. Mówią, że pali się przedmieście Grodna. Natomiast dla ucha to mamy wiele urozmańcenia. Stoimy w pośrodku zerupowanych baterii 15-sto cm. Zaczyna się huk, który o chwilę poraża nas benki. „Raz, dwa, trzy, cztery“ — wali systematycznie co jakiś czas któraś z tych żelaznych „Jagien“, „Zoś“, czy „Telmen“ litewskich. Zjeżdża gen. Galica z maj. Kawińskim, poznajemy pułk. Truskolaskiego. Jest pułk Wróblewski. Pośród tego ognia na mokrej trawie pojawia się obrzydliwa plachta mapy i wszyscy ci, niemłodzi już ludzie układają się na ziemi, omawiając dalszy plan.

— Gdyby tak bolszewicy puścili kilka granatów — mówi któryś z młodszych oficerów — mogliby zrobić ładnego „haupttreffera“.

— Myślisz? — Dziwią się tamci. — E, gdzieby im się chciało. I studują dalej mapę.

Tymczasem na gościńcu ruch robi się coraz większy. Przez lunetę widać rannego żołnierza naszego. W tej chwili jeden z szoferów i kilku żoł-

nierzy ofiarowują się pojechać po niego. Nadjeżdża znów samochód ciężarowy, wiozący zapas karabinów maszynowych. Rzecz nielada, gdy trzeba je dowieźć do pierwszych linii.

Na horyzoncie pojawia się znów pancerna, nieprzyjacielska. Jest już odcięta od Grodna, ale i tak groźna. Ogień naszych dział koncentruje się teraz na nią, ale napróżno. Ktoś przynosi raport, że bolszewicy znów jakiś most zerwali. Wszystkich oczy zwracają się na por Ungera. Znowu roboty. Już cztery noce nie spał, pod ogniem karabinów maszynowych stawiając pontony. Ha, trudno, pójdzie i dziś.

Na niebie uwijają się jakieś podejrzanym samoloty. Nasze, czy nieprzyjacielskie? E, pewno nasze. Tamci nie mają czasu na wycieczki. Staje się bardzo chłodno, więc żegnamy się z generałem i pułkownikami Wróblewskim i Truskolaskim i wracamy do Kuźnic na herbatę do por. Ungera.

Późnym wieczorem po przeszło 100-kilometrowej wycieczce dojeżdżamy do „domu“, tj. do naszego pociągu na stacji B.

Jan Gella.

## Co na to endecy?

### WYMIANA DEPEZ MIEDZY NACZELNIKIEM A MILLERANDEM.

Warszawa, 28. września.

(PAT). Naczelnik Państwa wysłał do prezydenta republiki francuskiej Milleranda następującą depeszę:

W chwili, gdy został Pan, Panie Prezydencie powołany na pierwsze stanowisko republiki francuskiej, szczęśliwy jestem, że mogę wyrazić szczerą radość, że naszego wielkiego sprzymierzeńca reprezentuje ten, który tak przewidująco kierował polityką francuską w momentach groźnych dla pokoju i bezpieczeństwa Europy, oraz który w ciężkich dla Polski chwilach użył jej poparcia. Francji, najzupełniej zgodnego z tradycyją francuską przyjaźnią dla mego kraju. Piłsudski.

Odpowiedź prezydenta republiki francuskiej opiewa:

Jestem niezmiernie wzruszony życzeniami znakomitego Naczelnika Państwa, którego talent wojskowy uchronił kraj od inwazyi. Słusznie wspomina Pan, Panie Ekscelencyo, o moich uczuciach dla Polski, które są uczuciami całej Francji. Jestem wyrazicielem woli mego kraju zwracając się do Waszej Ekscelencyi z życzeniami dla jego osoby i uczuciami, jakie żywie dla wielkości, pomysłowości i pokojowego rozwoju pełnego chwały Narodu Polskiego. A. Millerand.

### SFERY ENDECKIE SKONSTERNOWANE.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Walką konsternację wywołała w sferach narodowo-demokratycznych wiadomość o depeszy, którą prez. Rzeczypospolitej Millerand nadesłał do Naczelnika Państwa Piłsudskiego. W odpowiedzi na jego gratulacje Millerand dziękując za życzenia „znakomitemu Wodzwowi“, którego talent wojskowy i patriotyzm uratowały Ojczyznę“.

### NADSELANE.

Doś 29 września 1920

W teatrze BAGATELA Rejtana 3 po cenach niższych

## Przedstawienie Popołudniowe

z udziałem Michałowskiego, Staruszkiewicz, Wandyczowej, Neshowskiej, Gorskiej, Czermakowej, Neussera. — Tańce, kuplety, pieśni, monologi oraz znakomita rewiła w I akcie p. t.:

## „Weźmy się do kupy“

Bilety przy kasie teatru od 11-1 i od 3-4. Początek o godz. 4-ej. — Wieczor m jak zwykle program niezmienny. — Występy znakomitego komika Garasieńskiego.

## NADESLANE.

Dziś po raz ostatni!!

Wspaniały dramat w 6-ciu częściach, osnuty na tle znanej powieści STEFANA Ż ROMSKIEGO 1927



## „DZIEJE GRZECHU“

I o PREMIERĘ nadzwyczaj interesującego dramatu w 5 akt. „SATANELLA“.

## SPOKOJNY NASTRÓJ OBRAD SEJMOWYCH.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Spór między prawicą a lewicą o racjonalnej kwestyi sejmowej w chwili, gdy w Rydze rozgrywa się wypadki wielkiego dla państwa znaczenia, został załatwiony krakowskim targiem. Zgodzono się, że na razie posiedzenia Sejmu odbywać się będą tylko raz w tygodniu, we wtorki. Stało się to dzięki pośrednictwu marszałka, który potrafił wytłumaczyć narodowym demokracjom, że ich zapal konstytucyjny w obecnym momencie może więcej szkodzić niż przynieść pożytku sprawie narodowej. Te ugodowe tendencje nie pozostały bez wpływu i na wtorkowym posiedzeniu Sejmu, aczkolwiek poruszono sprawy w innych wypadkach niejednokrotnie mogłyby doprowadzić do wybuchu, tym razem posłowie nie przejmowali się nimi zbyt, tak, że spór o zasady konstytucyjne, prowadzony z trybuny sejmowej robił raczej wrażenie sporu akademickiego. Nie zdołał nawet ożywić law poselskich dr. Putek, który domagał się pozbawienia księży praw wyborczych, powołując się na konstytucję państw zachodnich. Posłowie chłopscy, którym argumentacja p. Putka niezwykle przypadła do gustu, byli objawami wesołości wyrażali swoje ukontentowanie. Reszta zaś Izby słuchała pobłażliwie słów młodego posła, nie przejmując się tem zupełnie. Dopiero na końcu posiedzenia lawy poselskie nieco się ożywiły, a to gdy w formie wniosku nagłego poruszono sprawę Gdańska, przesładowania żywiołu polskiego na Warmii. Dyskusji w tej sprawie przysłuchiwał się pilnie z law ministerjalnych min. spraw zagr. Sapięha.

## WNIOSKI NAGLE W SEJMIE

Z obrad 168 posiedzenia.

Warszawa, 28. września.

(PAT.) Posiedzenie Sejmu 168, początek godz. 4.25 popoł.

Po odczytaniu interpelacji przystąpiono do dalszej rozprawy nad ustawą konstytucyjną.

Przystąpiono do wniosków nagłych. Nagłość wniosku klubu Z. L. M. w sprawie Gdańska poseł M. Seyda żąda natychmiastowego wcielenia przy znanych Polsce traktatem wersalskim praw do mającej się zawrzeć konwencji polsko-gdańskiej. P. Brejski popierając wniosek, domaga się gwarancji, że na przyszłość w Gdańsku uniemożliwiona będzie wroga postawa przeciw Rzeczypospolitej i jej obywatelom. Nagłość wniosku i rezolucje uchwalono.

P. Herz imieniem klubu N. P. R. przedstawia nagły wniosek w sprawie plebiscytu na Mazurach i Warmii, wychodząc z założenia, że plebiscyt był komedią, żąda jego rewizji i wytoczenia całej sprawy przed forum Ligi Narodów.

P. Wachowiak stawia nagły wniosek w sprawie szeregu gwałtów niemieckich wobec Polaków w Nadrenii i Westfalii

Po odesłaniu szeregu wniosków do właściwych komisji, posiedzenie zamknięto. Następne posiedzenie odbędzie się we wtorek, 5. października br. o godz. 4 popoł. Na porządku dziennym będą pierwsze czytania projektów ustaw o konsulatach, o środkach transportowych i o współdzielniach, oraz dalszy ciąg rozpraw nad konstytucją.

## Więści z Warszawy.

POSIEDZENIE RADY MINISTRÓW.

Warszawa, 28 września.

(PAT.) „Naród“ podaje: Wczoraj pod przewodnictwem wiceministra Daszyńskiego odbyło

się posiedzenie Rady ministrów, na którym omawiano sprawę polityki zagranicznej oraz instrukcję dla delegacji pokoj. polskiej, która udaje się do Suwałk, celem rokowania z Litwinami.

## MIN. SAPIEHA WRÓCIŁ Z FRONTU.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Min. spraw zagran. Sapięha wrócił z podróży na front, gdzie zdawał relacje Naczelnikowi Państwa o sytuacji politycznej.

## PREZ. WITOS DZIŚ WRACA DO WARSZAWY.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) We środę oczekiwany jest w Warszawie powrót prez. min. Witosą z Gałczyńskich.

## N. P. R. ZA JEDNOIZBOWOŚCIĄ.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Klub poselski narodowej partii robotniczej uchwalił przy głosowaniu nad konstytucją oświadczyć się za jedną izbą.

## NOWE PREZYDYUM N. P. R.

Warszawa, 28. września.

(Telef.) (m) Klub poselski narodowej partii robotników wybrał prezesem posła Chądzyńskiego, wiceprezesami zaś posła Bachowiaka i Rajca.

## Niemcy chcą odwiec plebiscyt na Śląsku!

Anglia podobno żąda przyspieszenia go!

Bytom, 29 września.

(PAT.) Z powodu częściowego strajku, wywołanego przez komunistów niemieckich, p. sze organ narodowej partii robotn. „Polak“, wychodzący w Katowicach, c. następuje: „Nie może być dwóch zdań co do tego, że chwila obecna jest dla G. Śląska poważna i to z różnych powodów. Przede wszystkim ze względu na utrzymanie spokoju i porządku i ze względu na zbliżający się termin plebiscytu na G. Śląsku. Nemoim chodzi przede-

wszystkiem o to, aby w chwili tak poważnej, jak obecna, wywoływać ciągle zaburzenia na Śląsku i odwiec przez to termin plebiscytu.

Bytom, 29 września.

(PAT.) Pisma niemieckie przynoszą wiadomość, że Rada ambasadorów zaproponowała termin plebiscytu na G. Śląsku w drugim tygodniu listopada. Podobno Anglia domaga się jak najrychlejszego przeprowadzenia głosowania

## MASOWA UCIECZKA NIEMCÓW Z G. ŚLĄSKA

Wiedeń, 28. września.

(Telef.) (G) Dzienniki tutejsze donoszą z Wrocławia, iż w ostatnich dniach przybyło tam

przez 1000 rodzin niemieckich z Górnego Śląska. Objawia się obecnie masowa ucieczka Niemców z Górnego Śląska.

## Echa brukselskich obrad finansowych.

JAK OTWARTO KONFERENCJE BRUKSELSKĄ?

Bruksela, 24. września.

(Tel. wł.) Mała sala przyjęć belgijskiej Izby deputowanych zapelniona jest delegatami konferencji finansowej 30 państw. O godz. 3 popołudniu prezydent Ador otworzył konferencję. Nad fotelem prezydenta widnieje belgijskie hasło: „L'union est la force“.

W swej mowie powitalnej prezydent Ador wyraził przede wszystkim podziękowanie rządowi belgijskiemu, prezydentowi ministrów Delacroix i nieobecnej parze królewskiej. Zapewnił również Radę Ligi Narodów, która była inicjatorką do konferencji o wdzięczności zebranych.

Przeszedł następnie do skreślenia trudnego położenia Europy i całego świata i dał wyraz nadziei, że zgromadzenie tylu rzeczoznawców znajduje oczekiwaną pomoc, mówił o inflacji i kursach walutowych i podał, iż belgijska wspólnota akcyjna wszystkich narodów może wyjść z fi-

ansowych kłopotów. Podniesionym głosem oświadczył dalej, że kwestye, uregulowane przez traktat wersalski nie będą tu poruszone. Konferencja ma mieć tylko charakter techniczny. Jej zadaniem będzie także znalezienie środków celem umożliwienia państwom wyczerpanym przez wojnę wywiązania się z ich zobowiązań. Państwa wojujące i neutralne muszą się połączyć, dla uniknięcia ruin finansowej. Warunkiem tej zgodności jest jednak całkowite spełnienie zobowiązań zawartych w traktacie pokojowym.

Po mowie Adora premier Delacroix wygłosił przemówienie, doskonałe co do formy i nader zręczne, którego myśl przewodnią streszcza się w zdaniu: „Ludy czekają na owoce naszej pracy“.

Dla dalszego toku konferencji będzie rzeczą decydującą, czy w najbliższych dniach przyjdzie do utworzenia komisji. Rozstrzygnięcie zależne jest od Francuzów, którzy do kwestyi utworzenia komisji odnoszą się dość sympatycznie.

## NIEPOROZUMIENIA W ZJEDNOCZENIU MIESZCZAŃSKIM.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) W klubach sejmowych opowiadają o nieporozumieniach, jakie wyłoniły się w Zjednoczeniu Mieszczzańskim. Klub ten ma podobno być niezadowolony z polityki swego prez. p. Rosseta i nie tylko zamierza pozbawić go prezydentury, ale także wykluczyć z frakcji poselskiej. Wiadomość tę notujemy naturalnie z obowiązku dziennikarskiego

## DELEGATEM PKP. W KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH BAWOROWSKI.

Warszawa, 28. września.

(Telef.) (G) Na posiedzeniu P. K. P. po definitywnym ustąpieniu p. Debińskiego z komisji zagranicznej klub przeznaczył na jego miejsce p. Baworowskiego.

## LIKwidACJA WARSZAWSKIEJ STRAŻY OBYWATELSKIEJ.

Warszawa, 28. września.

(PAT.) Wedle „Przeglądu Wieczornego“, organizacja Straży Obywatelskiej zostanie zlikwidowana 1. października br.

## UKŁAD KOMPENSACYJNY AUSTRO-POLSKI ROZWIĄZANY.

Warszawa, 29 września.

(Telef.) (m) Jak słychać Ministerjum przemysłu i handlu przystępuje do likwidacji urzędu radcy handlowego w Wiedniu. Z dniem 1-go października b. r. rozpocznie się zupełna likwidacja polskiej misji handlowej w Wiedniu, również układ kompensacyjny pomiędzy Austrią a Polską będzie rozwiązany, stosunki zaś między obu państwami ułożą się na zasadzie wolnego handlu.

NADEŚLANE.

**Jeszcze tylko dziś, jutro i pojutrze 1 października h. r.**  
 wyświetla Kinoteatr „KOPERNIK“, Kopernika 9,  
 wstrząsający romanse w 5-ciu wielkich aktach p. t.  
**EMSTA OGNIA** W głównej roli artystka wszechświatowej sławy  
**CAMILLA HOLLAY.**

Hebrajski dramat według Starego Testamentu w 4 wielkich częściach p. t.: „OSWOBODZENIE JEROZOLIMY“, w którym bohaterka drama u piękna wdowa

**JUDYTA z BETULI**

Holofernosowi głowę jego własnym mieczem ucięła.  
 Główną rolę kreuje najwięksi artysta. a ser. zachwyca i wywołuje podziw. **PERLA VEITH**  
 Wytworno kinoteatr „MARYSIENKA“, plac Smolki 1. 3.

Na ogół wszyscy obecni odnoszą wrażenie, że ogromne napięcia, które zapanało po konferencji w Spa, popuściło nieco.

Po pierwszym posiedzeniu odbyło się u belgijskiego ministra prezydentów wielkie międzynarodowe przyjęcie, na które zaproszono również delegację niemiecką. Sprawność władz i biur nie pozostała nic do życzenia.

**TYKO JEDNOGŁOSNA UCHWAŁA OBOWIAZUJĄCA.**

Paryż, 26 września.  
 (Tel. wł.) Konferencja brukselska uchwaliła, ażeby stosownie do propozycji francuskiej tylko jednogłosem powzięte uchwały przedłożone być mogły Lidze Narodów jako oficjalne rady konferencji. Wszystkie inne wnioski będą tylko przedłożone ogólnikowo z określeniem ich stanowiska, oraz wymienieniem, jaką większość wykazały. Uchwalono również, że każdy delegat tylko jeden raz może przemawiać na ten sam temat, oraz, że język francuski ma być oficjalnym językiem konferencji. Każde przemówienie tłumaczone będzie na angielskie.

**DELEGAT ANG. PRZEDSTAWIA PROGRAM POPRAWY SYTUACJI.**

Bruksela, 29 września.  
 (PAT.) Havas. Delegat angielski przedstawił na konferencji finansowej sposoby, którymi — je go zdaniem — możnaby poprawić sytuację ekonomiczną.

**O KREDYT DLA PAŃSTW WSCHODNICH.**

Warszawa, 28. września.  
 (Telef.) (G) Wedle doniesień z Paryża na konferencji w Brukseli Stany Zjednoczone postawiły wniosek o udzielenie kredytu państwom wschodnim. Szwajcarya zaproponowała utworzenie banku i emisję bonów międzynarodowych w walucie szwajcarskiej. Dnia 1. października konferencja przeprowadzi zbadanie finansowego położenia państw interesowanych a dnia 2. października będą rozważane wnioski, mające na celu udrożnienie przesilenia finansowego.

**BILANS CZECH BIERNY.**

Berlin, 28. września.  
 (Telef.) (G) Na konferencji brukselskiej delegacja czeska wskazywała że republika czeska ma miliardowe długi. Obrót not państwowych wynosi 8 miliardów. Bilans płatniczy jest bierny. Czesi o własnych siłach nie mogą wyjść z tego położenia i proszą o długoterminowy kredyt. Delegacja jugosłowiańska przedłożyła finansowe położenie w Jugosławii i przedstawiła je jako beznadziejne i prosiła również o kredyt. Hiszpania, Szwajcarya i Dania uzalały się na drożyznę surowców.

**BURMISTRZ CORKU UMIERAJĄCY.**

Londyn, 28 września.  
 (PAT.) Burmistrz miasta Cork jest umierającym. Wczoraj odwiedził go arcybiskup Max i udzielił mu ostatniego pomazania.

Londyn, 28 września.  
 (PAT.) „Daily Express“ donosi, że burmistrz miasta Cork został przewiezony ze szpitala do więzienia na rozkaz angielskiego ministra spraw wewn., z wyjątkiem lekarzy więzennych i dozorców nie dopuszczają do niego nikogo.

NADEŚLANE.

**OLGA P. T. WOJSKOWYCH!**  
 SZCZOTKI do włosów, zębów i rąk, GRZEBIENIE, BRYZYTWY i MASZYNY GILETTE, WODY kołniskie, toaletowe i do włosów, BRYLANTYNA, PARBA do włosów, KREMY do rąk i twarzy, PERUMY oryginalne francuskie i na wazę, MYDŁA toaletowe kr. jowe i francuskie dostarcza  
**DROGUERYA i PERFUMERYA**  
**Mrs Leszka Stado skiego**  
 Lwów, Hotel George'a 1958

**JADĄ ULANI.**

(Z cyklu: „Piosnki żołnierskie“).

Ach cóż tak dzwoni  
 Na rośnej błoni?  
 Ulani, ulani, ulani to.  
 Brzęczą ostrogi  
 Uciekać z drogi  
 Po roli, po łanie, po łacie młyna.

Ach cóż tak tętni  
 Chłopcy namietni  
 Ulani, ulani, ulani to.  
 Śmieją się i ca,  
 Dzw ni szablica  
 I srebrne ostrgi w słońcu się lśnią.

Piękna panienko  
 Otwórz okienko  
 Ulani, ulani, ulani to.  
 Węc kwiat pasowy  
 Rzuć im na głowy  
 Całuska im poślij rączuchną swą.

Wszak to nie obcy  
 Lecz nasi chłopcy  
 Ulani, ulani, ulani to.  
 Z wielką paradą  
 Na wojnę jada  
 A lance z ochoty w dłoniach im drża.

Stanęli pierwsi  
 Chłopcy najszczerzy  
 Ulani, ulani, ulani to.  
 Chęć kraju bronić,  
 Wroga wygonić.  
 Co ziemię nam niszczy swa ręka zła.

Zniknęli wkońcu  
 W gasnącem słońcu  
 Co okna powleka jak gdyby krwią,  
 Z dłońią przy twarzy  
 Panienska marzy  
 Ulani, ulani, ulani to.

Nemo.

**KRONIKA.**

Sroda, 29 września o godz. 3.30 po południu „Księżniczka czardasza“, operetka.

Sroda, 29 września o godz. 7-mej wieczór „Papierowy kochanek“, 3 akty z prologiem, 4 raz.

Czwartek, 30 września o godz. 7-mej wiecz. „Alda“ opera.

Od Redakcyi. Dziś z powodu uroczystego święta patrona Galicji wschodniej, św. Michała nie wyjdzie „Gazeta Wieczorna“. Następnym numer „Gazety Porannej“ ukaże się we czwartek o zwykłej porze.

(mg) Święty Michał. Przyjechał jak co roku, na wozie drabiniastym, naładowanym sirta darami jesiennego urodzaju. Po drodze wedle przysłówia „kopy pospychał“ do stodoły, do miasta przywiózł wory ziemniaków i wszelkiego warzywa, kosze rumianych owoców i jeszcze snopy płomienistej barwnych kwiatów o ciężkich, ogromnych głowach. Ale mu inkoś jeszcze nie wszyscy radzi. „Gdzież geś — tradycyina Michałowa geś?“, pada wymówka. Zastrasował się stary... „Miałem ci ja, miałem — usprawiedliwiał się zawstydzony — złapałem taka tłustą na bogatym, polskim Pomorzu. Ale jechałem przez Gdańsk i Niemcy mi ją odebrali...“.

Bohaterska śmierć ulanów. Z 6-go pułku ulanów Kaniowskich poległ śmiercią bohaterską 23 bm. z zwycięskiej szarży konnej pułku pod Zastawiem na Wołyniu: Podp. Witold Szmajński, plut. Zygmunt Szpiegiel, kapral Stan. Malczewski, ulan Jan Kaleta, o czym zawiadamiają w głębi Holm za u pogrążonej oficerowie, podoficerowie i ulani 6-go pułku ulanów Kaniowskich. Grabowski, pułkownik, dowódca pułku.

O ułatwienie powrotu uchodźcom. (Telef.) (x) Krakowski Komitet opiekujący się uchodźcami wysłał do Warszawy w tych dniach delegację, która ma interweniować w sprawie ułatwienia powrotu uchodźcom do Galicji wschodniej. Uchodźcy nie mogą do tej pory zabierać swego dobytu z powrotem, który marnuje się, przechodząc w obce ręce.

Dwa pociągi sanitarne dla Polski. (Telef.) (x) Komitet „Pro Polonia“ w Belgii wysłał do Polski dwa pociągi sanitarne z prof. uniwersytetu brukselskiego Neumannem na czele. Pociągi te są świetnie urządzone, zaopatrzone obficie w lekarstwa.

Śmiertelny upadek. (Telef.) (x) Z Krakowa donoszą: Z okna II p. przy ul. Karmelickiej spadła córka radcy namiestnictwa Trzeskowskiego licząca lat 17 i poniosła śmierć na miejscu.

**KOMUNIKATY**

Odczyt. Dziś, o godz. 6-tej w Kasyne odc. (ul. Fredry) odbędzie się odczyt „O naszym zwycięstwie sierpniowym pod Warszawą“. Wygłosi major sztabu gen. N. D. (oddz. operac.) St. Kilmster. Wstęp dla oficerów i przedstawicieli prasy wolny.

Popis miejskiej straży pożarnej. Naczelnictwo miejskiej straży pożarnej zawiadamiła, że jesienny popis korpusu odbędzie się dnia 29-go bm. o godz. 10 przed południem na dziedzińcu strażnicy pożarnej we Lwowie.

Zapowiedź. W teatrze „Bagatela“ przy ul. Rejtana 1. 3. urzemy wkrótce nowy atrakcyjny program, w którym wystąpią siły pierwszorzędnych artystów polskich. Sensacyjną nowością w tym programie będzie wielka rewia aktualna ze ślewanami i tańcami p. t. „BUDIENNY IDZIE“. Główne role kreować będą pp. Gierasiński, Michałowski, Staruszkiewicz. Ponadto występy gościnnie znanego i powszechnie cenionego komika polskiego Eus'achego Odrobińskiego w zupełnie nowym aktualnym repertuarze.



1160—, Berg-und Huetten 10750.—, Krupp 1704—, Poldihuette 2539—, Prager-Eisen 6395—, Rima 3340—, Skoda 2520—, Zieloniewski 1728—, Apollo 6990—, Fanto 23200—, Galicyjskie Karpaty 18700—, Galicia 29600—, Schodnica 15600—

**GIELDA PARYSKA.**

Paryż, 29 września.

(PAT.) Gielda z 27 bm.: Londyn 52.50 — Nowy Jork 15.01 — Belgia 105.75 — Włochy 62.75 — Rumunia 28.75 — Szwajcaria 241.50 — Praga 20 — 3% renta franc. z 1917 r. 54 — 4% renta fr. z 1917 r. 68.90 — 4% renta franc. z 1918 r. 69.57 — 5% renta franc. z 1919 r. 85.60 — 5% renta fr. z 1920 r. —

**GIELDA ZURYCHSKA.**

Zurych, 29 września.

(PAT.) Początkowe kursa dewiz z 28 bm.: Berlin 10.20 — Praga 8.25 — Nowy Jork 622 — Austr. noty kor. 2.10 — Budapeszt 2. — Wiedeń 2.76 — Holandia 25.80 — Zagrzeb 5.20.

Zurych, 29 września.

(PAT.) Końcowe kursa dewiz z 28 bm.: Berlin 9.95 — Praga 7.90 — Nowy Jork 622 — Paryż 41.90 — Bruksela 43.90 — Sztokholm 124.75 — Madryt 91 — Austr. noty kor. 2.20 — Budapeszt 2. — Belgrad 21 — Warszawa 100—116 — Wiedeń 2.75 — Holandia 193.25 — Londyn 21.78 — Medyolan 26 — Kopenhaga 85 — Chrystiania 22.50 — Buenos-Aires 230 — Zagrzeb 5.25 —

**TOWAROWE GIELDY ZAGRAN.**

Marsylia, 29 września.

(PAT.) Gielda towarowa z 27 bm.: Ryż 208 — Orosi 150. — Maczka kartoflana 150. —

Havra, 29 września.

(PAT.) Gielda towarowa z 27 bm.: Bawełna wrześniowa 520 — Bawełna październikowa 535 — Bawełna listopadowa 525 — Kauczuk 9.60—9.70 — Cynamon 235—240 — Kawa 380—335 — Pieprz czarny 250 — Pieprz biały 400.

Lyon, 29 września.

(PAT.) Gielda towarowa z 27 bm.: Jedwab nowoforski 250 — Jedwab włoski 275 — Jedwab sycylijski 235 — Jedwab japoński 260 — Jedwab chiński 290 — Jedwab kantoński 210.

**AMERYKAŃSKA FALA ZNIŻKOWA.**

Londyn, 29 września.

(PAT.) „Times“ donoszą z N. Jorku: Spadek cen towarów w Ameryce jest powszechnym przedmiotem debat. Zapowiedziana zniżka wynosi od 30 do 40 proc. Sekretarz handlowy przewiduje dalszy spadek cen. Kupcy amerykańscy są zdania, że kurs zwykłowy osiągnął już swoje maksimum i że teraz nastąpi ruch odwrotny.

**Przeciw lichwie towarowej.**

Lwów, 28 września.

(S) Idąc za powszechną opinią kupców i przemysłowców we Lwowie i zgodnie z opinią członków komisji badania cen urząd ten ustalił zysk kupiecki w stosunku procentowym do ceny nabytego towaru, rozumiejąc tu koszt towaru transportu do magazynu wzgl. sklepu tudzież stratę przez wyciek uszkodzenia lub manko a więc całą sumę wydatków, które poniesiono dla otrzymania towaru.

Ne włączono zaś do ceny nabycia całej seryj wydatków administracyjnych, a więc lokalu, światła, opał, podatków, opłat służby i wynagrodzeń dla kupca, bo te są mało uchwytnie, bardzo rozmaite i uwzględnienie ich prowadziłoby do bardzo licznych kontrowersyj. Storo one jednak muszą być pokryte z ceny sprzedaży, procent od ceny nabycia tj. procent zysku kupieckiego ustalono stosunkowo wysoko, a mianowicie:

Nazwa towaru	Handel hurt.	Handel detalicz.
<b>1. Kolonialny i żywnościowy:</b>		
a) masowe i pół wagonu lub więcej	10 proc.	
b) chleb	5 proc.	5 proc.
c) cukier		10 proc.

- d) inne pierwszej potrzeby nie dające manka 25 proc.
- e) podlegające zepsuciu lub mancu i delikatesy 50 proc.
- 2. Bławatne** 10 proc.
  - a) włókniste 25-30 proc.
  - b) trykotaże 30 proc.
  - c) wstążki, modne towary 40 proc.
- 3. Odzieżowe i obuwie**
  - a) męskie 25 proc.
  - b) damskie 30 proc.
- 4. Modne i galanteryjne**
- 5. Papierowe drukarskie** 10 proc.
  - do pisania i rysowania 25 proc.
  - wyroby galanteryjne 33 proc.
- 6. Księgarnie, szkolne książki i nauk. podręczniki inne**
  - 20 proc.
  - 33 proc.
- 7. Żelazne masowe narzędzia i sprzęty galanteryjne** 10 proc.
  - 20 proc.
  - 33 proc.
- 8. Szkło i porcelana codzienne potrzeby galanteryjne**
  - 25 proc.
  - 33 proc.
- 9. Skóra surowa** 10 proc.
  - 20 proc.
  - 10 proc.
  - 25 proc.
  - 30 proc.
  - 40 proc.
  - 25 proc.
- 10. Wino w beczkach na miarę w butelkach w kieliszkach** 10 proc.
  - 10 proc.
  - 25 proc.
  - 30 proc.
  - 40 proc.
  - 25 proc.
- 11. Lakierownicze zwykłe ulatniające się lub ulęgające łatwo zepsuciu** 10 proc.
  - 40 proc.
  - 25 proc.
- 12. Zegarmistrzowskie** 10 proc.
  - 25 proc.
- 13. Materiał opałowy: drzewo węgiel i koks w całych wagonach** 5 proc.
  - w ilościach mniejszych 5 proc.
  - w detalicznej sprzedaży 10 proc.
  - Drzewo opał. analogiczn. 5 proc.
  - Drzewo budulcowe 7.5 proc.
- 14. Nasiona nad 100 kg. w mniejszych ilościach kwiatowe** 10 proc.
  - 25 proc.
  - 40 proc.

Jako z powyższego zestawienia wynika, sama komisja dla niektórych towarów przyznała zysk nadmierny. Przy artykułach kolonialnych i żywnościowych obrót masowy jako pod i całkowitowny u jednego tylko kupca idzie w miliony, a czysty zysk 10 proc., na który zezwala komisja, musiałby pójść w krocie tysięcy. Sami kupcy dotychczas takiego zysku nie obliczali. Przy wstążkach i modnych towarach komisja zezwala aż na zysk 40 proc., przyczem należy uwzględnić, że obecnie prawie niema towaru niemodnego i że każdy prawie towar odchodzi. Horendalny wprost jest zysk oznaczony przy winie w butelkach (30 proc.) i kieliszkach (40 proc.). Tego rodzaju ustaleniem zysku Urząd badania cen nie zaskarbi sobie wiaryżności konsumentów.

**OBROŃCA TASZYCKIEJ SKŁADA OBRONĘ.**

Kraków, 28. września.

(Telef.) (G) W procesie pani Taszyckiej mającym się we czwartek rozpocząć, obr. oskarżonej dr. Szalaj, złożył wczoraj obronę. W miejsce p. Szalaja objął obronę adwokat Hesk.

**SUKNO WOJSKOWE W SKLEPACH KRAKOWSKICH.**

Kraków, 28. września.

(Telef.) (G) W niektórych handlach sukna w Krakowie zauważono większą ilość sukna wojskowego pochodzącego z fabryki w Biłej, która dostarcza materiały na mundurki jedynie Intendanturze wojskowej. Ponieważ sukno to nie może być w obrocie handlowym policja na życzenie Intendantury zarządziła konfiskatę tego sukna. Słychać, że w sprawę tę wnikniętych jest kilka osób.

**SENSACYJNE ARESZTOWANIE W LUBLINIE.**

Lublin, 28. września.

(Telef.) (m) „Dzień Polski“ donosi o sensacyjnym aresztowaniu agenta IV okręgu policji Edwarda Fedorowicza i handlarza koniami Izaaka Salzmanna. Fedorowicz jest oskarżony o fabrykowanie na spółkę z owym Salzmanem listów o treść bolszewickiej i kłunastu odezw komunisty-

cznych do żołnierzy i podrzucenie tych materiałów do mieszkania Arnsteina i Drendera. W listach tych była mowa o nagrodzie 3 milionów marek za zamach na Naczelnika Państwa, o nagrodach za niszczenie mostów, kolei, zamachach na generałów itd. Jak śledztwo wykazało Fedorowicz i Salzman kierowali się niechęcią do swoich konkurentów i w ten sposób chcieli ich unieszkodliwić. Władze wojskowe uwięziły Fedorowicza i Salzmanna i oddały ich sądom cywilnym.

**Zuchwały napad rabunkowy.**

Podstęp złodziej. — Kradzież klejnotów. — Śmiały czyn kobiety. — Przychwylenie podejrzanego człowieka.

Wiedeń, 26 września.

Przed kilku dniami dokonano tu śmiałego napadu na dyrektorkę szkoły handlowej p. Piöhn, w czasie którego zrabowano jej klejnoty bardzo znacznej wartości. Przed południem wezwano ją do telefonu, przez który jakiś męski głos uwiadomił ją, iż do południa przysła posłańca z dokumentami jednego ucznia.

P. Piöhn, nie spodziewając się niczego, pozostała po południu w domu tylko ze swą służącą. Ponieważ miała zamiar pójść wieczorem do teatru, przygotowywała sobie strój i klejnoty. W tym odczekał się dzwonek i po chwili wprowadziła służąca do salonu młodego, przystojnego bruneta, liczącego lat około 25. Po przedstawieniu się pani domu, oświadczył, iż przyszedł z poleceniem „dr. Lewingera“ i przyniósł jej dokumenty jednego ucznia.

Po zachowaniu się młodego człowieka, zmiażdżona p. Piöhn, iż musi to być jakiś spisek. Myślała więc w jaki sposób mogłaby się pozbyć nieprzyjemnej wizyty. — Naraz odezwał się drugi dzwonek u drzwi wchodowych. Służąca otworzyła, a do pokoju wszedł mężczyzna średniego wzrostu. którego zadaniem było unieszkodliwić służącą. W chwili, gdy p. Piöhn zrozumiwała grozę sytuacji, obaj bandyci założyli maski. Jeden z nich wyciągnął rewolwer, wzywając p. Piöhn, by się spokojnie zachowywała. Rewolwer był nienabity — o tem jednak pani domu nie wiedziała. Chciała ratować się ucieczką, bandyci nie dopuścili jednak do tego, zdążając za nią do sypialni.

Tu przygotowane były wszystkie niemal klejnoty, a więc złote naszyjniki, kolie wysadzane przepięknymi perłami, pierścienie z dyamentami i wiele, wiele pięknych i drocennych rzeczy. — Wszystko to zagarnęli bandyci.

**Omróć tego zażądali pieniądze.**

P. Piöhn wzięła dwa pugłaresy z pieniędzm a zdobywszy się na odwagę wyrzuciła je przez okno. Prześtraszeni bandyci tym śmiałym czynem okłoby, rzucili się na nią i przytknęli do nosa ciasteczkę nasłanęłą chłtroformem.

P. Piöhn w jednej chwili straciła przytomność. Następnie uczynili to samo ze służącą. Wyładawawszy wszystkie kieszenie pięknym lupem, uciekli.

Niedługo trwał sen p. Piöhn i jej służącej. Obudzone zerwały się natychmiast. Wybiegły a krzykiem na ulicę, wołając „mordercy“. Zbiegła się ciekawa gawiedz. Przychwycono jakiegoś podejrzanego pana, u którego znaleziono maskę. — wskazując, iż należał do członków bandyckiego napadu.

Na razie w zamian za klejnoty, dostała się w ręce p. Piöhn tylko — maska. (k)

**KOMUNIKAT.**

**XVII. B. DEPARTAMENT MAGISTRATU.**

LM. 75836/20. We Lwowie, 28. IX. 1920

LB. 389/20

**Dodatkowa aprowizacja robotnicza.**

Starania Prezydium miasta o uzyskanie artykułów na zrealizowanie deputatów żywnościowych dla robotników po myśli rozporządzenia Ministerstwa aprowizacji z 8/X. 1919 zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem. Wobec tego

Przystępuje Magistrat do rozdziału tych deputatów.

Ustalona na posiedzeniu Komisji kwalifikacyjnej racya wraz z częściową bonifikacją za ległości wynosi 11 klg. białej mąki i 1'20 klg. cukru.

Wszystkie zatem przedsiębiorstwa i zarządy instytucji, które przedłożyły w miesiącu sierpniu (na wrzesień) należyte udokumentowane listy swoich pracowników mogą zgłosić się w XVII. B. Departamencie Magistratu ul. Piekarska l. 11, III. piętro, celem podjęcia legitymacji na pobór powyższych artykułów w następującym porządku:

Dnia 30. września 1920 r.: przedsiębiorstwa budowlane, ciesielskie, cementowe, asfaltowe, kamieniarskie, stolarskie, wyrobów z gliny, kafli i płoców, przedsiębiorstwa ślusarskie, kowalskie, wyrobów żelaznych, fabryki maszyn, odlewnie żelaza.

Dnia 1. października 1920 r.: inne przedsiębiorstwa prywatne.

Dnia 2. października 1920 r.: zakłady użyteczności publicznej, zarząd miejski i powiatowy i pracownicy zajęci przy robotach wykonywanych na zlecenie organów państwowych i komunalnych.

Legitymacje wydawane będą pod warunkiem równoczesnego przedłożenia przez odnośne przedsiębiorstwa i instytucje wykazu imiennego pracowników zatrudnionych w miesiącu wrześniu.

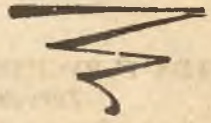
Wykazy te, które mają być potwierdzone tylko przez zarząd odnośnego przedsiębiorstwa względnie instytucji, będą po sprawdzeniu zwrócone przedsiębiorcom i muszą być dla ułatwienia kontroli wywieszane w miejscu dla pracowników widocznem.

Za okazaniem legitymacji będzie można uzyskać począwszy od 4. listopada 1920 r. w

Związku Stow. spożywczych „Jedność“ (ul. Lindego 6) karty poboru na powyższe deputaty za złożeniem należności w kwocie 190 Mk.

Zaznacza się, że robotnikom cywilnym zajętem w przedsiębiorstwach wojskowych będą wydawane dodatkowe racje aprowizacyjne z zapasów wojskowych w myśl rozporządzenia Ministra spraw wojskowych oddział IV. Szt. L. 158 P. W. (IV. z 14. VII. 1920 r. rozkaz L. cz. 34395/X).

Zarazem przypomina się że termin do wnoszenia nowych podań o dodatkową aprowizację na miesiąc listopad upływa z dniem 4. listopada 1920 r. 5051



Wyjaśnienia i porady w sprawach ogłoszeń zupełnie bezpłatnie w Administracji, Lwów, Sokola 4.

# OGŁOSZENIA

ODDZIAŁ DLA OGŁOSZENI otwarty przez cały dzień do godz. 7 wieczorem bez przerwy.

## MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Pokój umeblowany, elektryka, dla Pań do wynajęcia. Wiadomość: Marczyński, Walowa 2. 5067

Trzy pokoje pięknie umeblowane, średniocena, tylko na litera do wynajęcia. Wiadomość: Marczyński, ulica Walowa 2. 5065

Dwa pokoje, kuchnia, umeblowane, komfort, gaz dla zapalających do wynajęcia. Wiadomość: Marczyński, ul. Walowa 2. 5066

Poszukuję umeblowane 3 pokoje z kuchnią, z komfortem, najchętniej w okolicy Listopada. Pisemne zgłoszenia: Biuro ogłoszeń Moasogo, plac Maryacki l. 5, pod „Komfort”. 5053

Poszukuję umeblowanego pokoju z siołobną wejściem. Zgłoszenia pod „H.” do Administracji „Gazety Wieczornej”. 4829

## KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Okazy! Sprzedam nową 2-frontową kamienicę, tuż przy tramwajowym przystanku. Wiadomość: Kasztanowa 11 a, l. p., drzwi 6, od 2-5. 5064

## ROZMAITE

Na kartofle zamówienia w ilościach wyżej 25 kg. przyjmują „Pałeczka”, Lwów, pl. Maryacki 5, II. p. 4705

**ZNISZCZONE SREBRNE TOREBKI** naprawia systemem zabezpieczonym J. H. WOLF, jubiler i złotnik, Lwów, Sobieskiego l. 2. — Kupuje też złota, srebro i brylanty, płacąc najwyższe ceny. 4783

Specjalista chorób płuc, nosa i gardła **Dr. B. KRETZ** powrócił i ordynuje przy ul. Fredry 4a od g. 3-5. 4863

**LOKUJE KAPITAŁY** na pierwszorzędnych hipotekach, udziela wszelkich informacji w kupnie i sprzedaży, — przyjmuje w komisji lub administracji kamienice, wille i majątki. **Agencja „Fortuna”,** Lwów, Friedrichow 8, III. p. od 2-g ej do 6-tej. 4868

Poszukuje się **2 lub 3 pokoi** z pełnym komfortem, słonecznych, z umeblowaniem ewentualnie bez. — Zgłoszenia w Administracji pod l. K. 4504

Kto chce korzystnie kupić lub sprzedać **CZAS** kamienicę, wille lub majątek ziemski, niech się zgłosi do Ag. „Fortuna”, Lwów, Friedrichow l. 8, od g. 2-6. 4869 **ODNOWIĆ PRZEDPŁATE!**

Poszukuje się **2 pokoi**

z pełnym komfortem, w pobliżu ul. Sokola. Zgłoszenia do Adm. pod X. Y. 4503

**500 wagonów**

kartofli loco Lwów dostarczy natychmiast „POLIMEX”, Polski Związek Handlowy, Lwów, plac Maryacki l. 5. 5056

W pierwszorzędnej szkole tańców **Henryki BRYSIOWEJ** rozpoczyna się kurs tańców. Wpisy przyjmuje się codziennie w lokalu szkoły przy ul. RUTOWSKIEGO 23, od godz. 5 po połud. 5049

**Ma na sprzedaż:**

- KAMIENICE III. p. z komf. Batorego za 7,000.000 M.
- KAMIENICE III. p. z komf. Kochanowsk. 1,400.000
- KAMIENICE II. p. z komf. św. Mikołaja 1,200.000
- KAMIENICE II. p. z komf. św. Mikołaja 1,000.000
- KAMIENICE II. p. z komf. Murarska 900.000
- KAMIENICE II. p. z komf. Grunwaldzka 1,000.000
- KAMIENICE II. p. z komf. Grunwaldzka 850.000
- KAMIENICE II. p. z ogrodem Wołyńska 400.000
- KAMIENICE II. p. stara, przy ul. Kościuszki za 5 milionów Mk., nadająca się do celów bankw.
- WILLE pod Parkiem Stryjskim I. p., ze stajniami i wolnymi 5-ciu pokojami za 1,600.000 Mk.
- WIEJSKIE GOSPODARSTWO 20-morg. pod Lwowem, z budynkami bardzo pięknymi i inwentarzami za 1,200.000 Mk.

poleca **AGENCYA**

**„FORTUNA”** Lwów, Friedrichow 8, III. p. od 2 do 6-tej. 4867

**SUBSKRYBUJ CIE**  
DWA

**POLSKIE POŻYCZKI PAŃSTWOWE**  
**KRÓTKOTERMINOWA I DŁUGOTERMINOWA.**

# WINA

WĘGERSKIE I AUSTRYACKIE PO NAJNIŻSZYCH CENACH POLECA **HANDEL HERBATY I KAWY EDMUNDA RIEDLA** WE LWOWIE, RUTOWSKIEGO 3

## PRZECZYTAJCIE NAJŚWIEŻSZY NUMER

# SZCZUTKA!

**SZCZUTEK** to najpoczytniejszy dziś tygodnik satyr. w Polsce

**SZCZUTEK** to niezawisły organ satyry politycznej

Prenumerata mies. . Mk 16  
Numer pojedynczy . „ 05

Do nabycia w Administracji ul. Sokola 4 oraz we wszystkich rafikach i biurach druku.